

Fylkesstyret i Utdanningsforbundet i Aust-Agder har undersøkt hvordan vikarbruken i grunnskolen er. Kun halvparten av undervisningstimene ble dekket av vikar med godkjent utdanning.

Kan du levere gode resultater og ha ro og orden i en klasse på en vanskeligstilt skole, kan du lede hva som helst.

SKIFTET KATETERSIDE: Den største overraskelsen for Martin Powell (23) etter at mer arbeid utenfor klasserommet enn han hadde sett for seg. Men hovedsaken er at

- HVORDAN KLARTE DU virkelig å få elever på en av de verste skolene i London til å ville lære, spør en 10.-klassing på en skole i Groruddalen engelske Charlotte McCoemick fra Teach First England.

– Jeg har høye forventninger til hver enkelt elev og til meg selv. Elevene forstår at jeg bryr meg om dem og er opptatt av at de skal lære, svarer Charlotte.

CV

Astrid Søgner

- Direktør for Utdanningsetaten i Oslo
- Tidligere statssekretær i Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet under Gudmund Hernes.
- Sentral i arbeidet med Reform 94 og Reform 97.
- Ledet Kvalitetsutvalget (Søgnerutvalget) som la grunnlaget for hele Kunnskapsløftet.
- Utdannet cand.philo/lektor.

Astrid Søgner

Direktør for Utdanningsetaten i Oslo

Norges fremste fagfolk gir deg forklaringene i Dagbladet.

MED SOLID UTDANNELSE fra Warwick University var lærergjernen fjern for Charlotte, men lederutviklingsprogrammet Teach First endret hennes karriereplaner. Ferske toppkandidater uteksaminert fra britiske universiteter kapres til å jobbe som lærere i de mest utfordrende offentlige skolene med elever fra de mest marginaliserte familiene. Kandidatene sendes til full lærerjobb etter 6 ukers intensiv opplæring i løpet av sommeren. Som bonus blir de sertifiserte som lærere, får ledertrening og muligheter for traineeopphold eller fast jobb i de store bedriftene som støtter Teach First.

Kandidatene skal lede vanskelige klasser og bruke sin fagkompetanse. Sterk motivasjon for å løfte dem som trenger det mest gjennom kunnskap og ledelse, er avgjørende for at de lykkes. Lærerjobben kan være springbrettet til de store bedriftene – eller en varig jobb som lærer. I England velger halvparten av kandidatene å bli værende i skolen etter gjennomføringen av det toårige programmet.

OSLO ER i gang. Nylig inngikk Utdanningsetaten en samarbeidsavtale med StatoilHydro om Teach First Norway. I løpet av høsten skal StatoilHydro motivere minst 20 av de dyktigste kandidatene i sin rekrutteringsbase – med mastergrad innen realfag – til å jobbe som realfaglærere på de mest krevende ungdoms- og videregående skolene i Groruddalen. Opplegget er i hovedsak det samme som i England, og rekrutteringen starter i oktober.

VI TRENGER FLERE lærere med solid fagbakgrunn, personlig autoritet og som er gode ledere i klasserommet. Både skolen og industrien skriker etter realfag-

LÆRER NORSK GJENNOM SÅPEOPERA: Fremmedspråklige lærer norsk gjennom såpeopera om norsk hverdagsliv, i det digitale språk-konseptet Migranorsk. Opplæringsprogrammet er bygget rundt en såpeopera der profesjonelle skuespillere, gjennom mer enn hundre episoder, gir innblikk i de fleste aspekter ved nordmenns liv. (NTB)

SKOLE ER SUNT: Blant de med høy utdanning er det 10 prosent flere som rapporterer om god helse sammenliknet med dem som bare har videregående. Det som er definert som mellommenneskelig tillit øker med utdanningsnivået. Det viser OECD-rapporten «Education at a glance».

Læreren som gikk bakveien

Martin Powell (23) var kjemistudent med toppkarakterer. Etter et sommerkurs i pedagogikk ble han fulltids naturfaglærer på en problemskole i London. Nå vil han ikke forlate kateteret.

LÆRER-UTDANNING

I STORBRITANNIA

Lars Hojem
Kvam

lkv@dagbladet.no

Powell er rekruttert gjennom det engelske Teach First-konseptet, som nå også skal innføres i norske skoler. Dagbladet møtte ham i går, ei drøy uke ut i hans andre år som lærer ved Burlington Danes Academy i Vest-London. Her underviser han elever i alderen 11-18 år i naturfag, 14 måneder etter at han forlot Oxford-universitetet med toppkarakterer i kjemi. Eneste teoretiske innføring i pedagogikk er den han fikk i forkurset før skolestart i fjor.

– De tøffeste månedene var helt klart det første halvåret. Både fordi det var en del nytt å sette seg inn i, men også fordi det tar tid å etablere et læringsmiljø, og opparbeide deg den respekten du trenger som lærer, sier Powell til Dagbladet.

Stor forbedring

Et knapt år etter har 23-åringen langt mer styring. Burlington Danes Academy var en skole med høyt antall elever fra fattige familier, i tillegg til at karakterene her lå et stykke under landsgjennomsnittet. Derfor ble skolen plukket ut til å være en del av Teach First-programmet. Men Martin Powells klasse sliter ikke lenger.

– Det er mange som kvalifiserer til toppkarakterer her nå, sier han.

– Dette er en av de mest forbedrede skolene i landet, sier Natalie Whitty fra Teach First-organisasjonen.

Krever lidenskap

De ansetter ikke lærerne, forteller Whitty. De rekrutterer dem, for eksempel ved å besøke universiteter og presentere tilbudet sitt der, for så å samarbeide med skolene om fordelingen av dem som er interessert. Målet med organisasjonen er å få inn spesialiserte lærere til å heve nivået i klassene, og gi unge universitetsstudenter en mulighet til å skaffe seg ledererfaring fra kateteret. En erfaring de står fritt til å ta med seg videre i næringslivet etter to år som lærere.

Flere av landets ledende bedrifter er med i prosjektet, og står klare til å ta over når de talentfulle ungdommene har fått med seg to års erfaring som pedagoger – og i de fleste tilfeller også en mastergrad – innen sitt spesialfelt.

– Liten forskjell

Martin er imidlertid ikke sikker på at han vil forlate Burlington Danes med det første.

– Personlig er jeg innstilt på å være her lenger enn to år. Jeg er interessert i å følge en hel klasse fra start til mål, og se hvordan de utvikler seg.

– Hva tror du er forskjellen på deg som lærer og som er utdannet på ordinært vis?

– Jeg tror ikke nødvendigvis den er så stor. Hvis du har lidenskap i det faget du lærer bort, hvis du virkelig vil at elevene skal forbedre seg og hvis du er villig til å legge ned de timene som kreves til blant annet forberedelser – da spiller ikke bakgrunnen så stor rolle, tror Powell.

FAKTA

Teach First

- En uavhengig, veldedig organisasjon stiftet i Storbritannia i 2002.
- Har som mål å tilby utsatte skoler hjelp gjennom å gi dem nye lærerkrefter i form av studenter med toppkarakterer, hentet rett fra universiteter.
- Etter to år kan Teach First-lærerne gå ut av skolen og over i næringslivet, med en fersk mastergrad i ledelse.

han ble lærer, er viktigheten av å være helhetlig og konsekvent: Hvis noen elever gjør noe galt, må du forfølge det. I tillegg er det han stortrives. Her er Powell sammen med Natalie Whitty fra Teach First-organisasjonen.

Foto: Keith Hammet

skompetanse. Gjennom samarbeidet med Statoil-Hydro får vi tak i de dyktigste, som ikke nødvendigvis «har det i seg», men som gjennom lærerkvalifisering og ledertrening nettopp lærer å lede gjennom faglig innhold og struktur i undervisningen. Det har vist seg å virke. Skolen er en god arena for å trene lederferdigheter. De engelske bedriftene har sett det. Kan du levere gode læringsresultater og ha ro og orden i en klasse med 16-åringer i en vanskeligstilt sentrumsskole, kan du lede hva som helst – er filosofien i Teach First England.

Skolen er viktigst. Skolen er den fremste arena for mangfold og integrering. Svikter skolen, svikter integreringen. Derfor må skolen virke fra første dag – som kunnskapsformidler og oppdrager. Noen skoler har større utfordringer enn andre når det gjelder elevsammensetning, resultater og rekruttering. Systematisk kartlegging og oppfølging av Oslo-elevenes lese- og regneferdigheter over noen år, har gitt gode resultater på tvers av byen. Mange tusen elever har fått et bedre utgangspunkt for videre læring takket være våkne og oppfølgende lærere. Og rektorene kan lede sine ansatte basert på dokumentasjon av hva undervisningen har ført til. Det er skapt et grunnlag for å reagere hvis undervisningen ikke treffer. Læreren må regelmessig sjekke om læringsmålene nås. Og hvem tar ansvar hvis Omar ikke har lært å lese? Det er helt avgjørende for Omars videre skoleliv at læreren bryr seg tidnok. Ikke alle lærere har hatt disse temaene som pensum i lærerutdanningen.

SKOLEN ER et samfunnsprosjekt – som base for kunnskapsutvikling, dannelse og sosial mobilitet. Det er skolens kvalitet som i stor grad bestemmer muligheter

og framtid for mange barn og unge i utsatte områder. Bærekraft bygges gjennom kompetanse, mestring og selvtillit. Ikke ved å senke kravene og la elevene bære konsekvensene av at skolen har sviktet. Den somaliske gutten er ikke nødvendigvis mer praktisk anlagt enn andre. Han har bare ikke lært å lese norsk godt nok, derfor er naturfag vanskelig. Han risikerer å bli oppfattet som teorivak. En mer praktisk skole er ofte svaret, men hva er spørsmålet?

ELEVENS FAMILIEBAKGRUNN gjør større utslag på elevprestasjoner i Norge enn i land som vi gjerne vil sammenlikne oss med. Det er et dårlig tegn. Skolen skal bidra både til kunnskaps- og klassereiser. Derfor skal elever med særlige utfordringer eller særlige talenter oppdages tidlig slik at opplæringen kan tilpasses. Og alle barn og unge skal oftere møte en skole som trigger og skjerper – og som gjør det verdt å anstrenge seg.

DYKTIGE LÆRERE kan utrette store ting. I denne smeltedigelen av en hovedstadsskole lykkes stadig flere barn og unge – iblant mot alle odds – fordi læreren gjorde en forskjell. Færre elever dropper ut av videregående skole. Dette er resultater som ikke kan shoppes. I den flerkulturelle Osloskolen er det elevgrupper som trenger skolen enda mer enn andre. Samarbeidet med Statoil-Hydro om rekruttering av toppkandidater i realfag til ekstra krevende skolene i Groruddalen er et grep i den sammenheng. Det handler om ta aksjon der virkeligheten ikke stemmer med visjonene – om målrettet læring, omsorg og tett oppfølging i skoler preget av ledelse og struktur. Slik skapes endring, slik skapes vinnere i skolen – uavhengig av familiebakgrunn og etnisitet.

Slik skapes endring, slik skapes vinnere i skolen – uavhengig av familiebakgrunn og etnisitet.